

Statenvoorstel nr. PS/2022/1106251

Datum	GS-kenmerk	Inrichtingen bij
7 september 2022	2022/0156738	R. van Leerzem, telefoon 038 499 90 01 e-mail: R.v.Leerzem@overijssel.nl

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Begroting 2023

Bijlagen

Samenvatting van het voorgestelde besluit

De begroting 2023 beslaat het laatste deel van deze coalitieperiode. In 2023 werken wij onverminderd door aan een krachtige economie, een aantrekkelijke leefomgeving met goede bereikbaarheid en een sterk openbaar bestuur. We geven ons daarbij rekenschap van de diverse crises op landelijk en mondiaal niveau, die gevolgen hebben voor de provincie en onze inwoners.

De begroting vormt tevens de opmaat naar de provinciale statenverkiezingen in maart 2023. Het budgettair perspectief laat een gezonde financiële uitgangspositie zien voor de nieuwe coalitieperiode. Daarbij past de kanttekening dat wij al diverse malen met u hebben gesproken over de toekomst van de provinciale financiën. Centraal daarbij staat de boodschap dat diverse ontwikkelingen nopen tot het maken van fundamentele keuzes.

Deze begroting geeft invulling aan de afspraken uit het coalitieakkoord 2019-2023. De besluiten uit de Perspectiefnota 2023 zijn verwerkt in de begroting. Wij stellen u voor de begroting 2023 vast te stellen.

De begroting 2023 kunt u vinden op onze publicatieportal:

<https://destaatvan.overijssel.nl>

Inleiding en probleemstelling

Artikel 195 van de Provinciewet schrijft voor dat wij de Begroting 2023 van de provincie Overijssel voor 15 november 2022 zenden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Daartoe leggen wij u de begroting ter vaststelling aan u voor.

De Inleidende Samenvatting bij deze begroting vindt u onder de tegel 'Inleiding en statenvoorstel' op de site van de begroting. De inleidende samenvatting is opgebouwd aan de hand van de zeven opgaven. Per opgave beschrijven wij wat we gaan doen in 2023. Ook duiden we de invloed van de grote, vaak mondiale, ontwikkelingen van dit moment: de oorlog in Oekraïne en de daarmee samenhangende energiecrisis en hoge prijsinflatie, de klimaatcrisis, de stikstofproblematiek en de krappe arbeidsmarkt.

De begroting 2023 bevat verder de kerntaakteksten, de paragrafen en enkele bijlagen. In de kerntaakteksten beschrijven wij per kerntaak onze visie op de voorliggende uitdagingen en ambities. Per beleidsdoel beschrijven wat wij doen om invulling te geven aan onze ambitie. De uit te voeren activiteiten worden vervolgens verder geconcretiseerd in de prestaties per beleidsdoel. De paragrafen beslaan de zeven verplichte paragrafen. Daar hebben wij sinds de begroting 2022 de Paragraaf Investeringsaan toegevoegd. In deze paragraaf geven wij inzicht in de investeringen die wij de komende jaren willen doen.

Ten slotte bevat de begroting de financiële informatie. Onder 'Overwegingen' gaan wij uitgebreid in op het budgettair perspectief uit de begroting 2023.

Overwegingen

1. Presentatie Saldo Begroting 2023

Op de homepage van de begroting 2023 worden het totaal van de baten, de lasten en het saldo van de begroting getoond. Hieruit blijkt dat wij per saldo € 83,9 miljoen onttrekken aan de reserves. De begroting 2023 is uiteraard in evenwicht. Op basis van statenvragen over het gepresenteerde saldo bij de begroting 2022 hebben wij onderzocht of het mogelijk is een vierde plaatje toe te voegen waaruit blijkt dat de begroting met de onttrekking aan de reserves in evenwicht is. Dit is echter niet mogelijk, het betreft een standaard lay-out die geldt voor alle klanten van de leverancier.

2. Verwerking hogere provinciefondsuitkering in budgettair perspectief

Uit de meicirculaire over het provinciefonds blijkt dat de toename van de provinciefondsuitkering structureel € 10,95 miljoen hoger is dan waar wij bij de Perspectiefnota rekening mee hebben gehouden. De hogere uitkering wordt vooral veroorzaakt door een bijstelling van het accres als gevolg van hogere rijksuitgaven door onder andere de oorlog in Oekraïne en inflatie.

Bij de Perspectiefnota 2023 heeft u besloten meevallers in het Provinciefonds toe te voegen aan de buffer voor prijsinflatie van jaarlijks € 4,5 miljoen. Gezien de hoogte van de meevaller uit de meicirculaire stellen we voor om deze gedeeltelijk toe te voegen aan de buffer.

De omvang van de buffer was gebaseerd op het destijds geldende prijsindexcijfer (geharmoniseerde consumentenprijsindex) van 6%. In de augustusraming van het CBS komt deze index uit op ruim 11%. Op basis van dit indexpercentage stellen wij u voor de buffer te verhogen naar € 8,25 miljoen. Dat betekent dat structureel € 3,75 miljoen van de hogere provinciefondsuitkering wordt toegevoegd aan de buffer voor prijsindexeringen. De resterende € 7,2 miljoen van de hogere uitkering komt dan ten gunste van het budgettair perspectief.

3. Beroep op buffer voor prijsindexeringen

De contracten voor onderhoud vervanging en realisatie van provinciale infrastructuur bevatten clausules over aanpassing aan het geldende indexcijfer. Om die reden is voor deze budgetten een beroep op de buffer voor prijsindexeringen noodzakelijk. Wij stellen u voor om vanuit de buffer € 2,7 miljoen toe te voegen aan de budgetten voor onderhoud, vervanging en realisatie van provinciale infrastructuur. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de buffer opgenomen.

Buffer prijsindexatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Stand P-nota 2023	4.500	4.500	4.500	4.500
Bijstellingen via begroting 2023				
- Provinciefonds	3.750	3.750	3.750	3.750
- Toekenning extra index aan beheer en onderhoud infra	-2.709	-2.709	-2.709	-2.709
Nieuwe stand buffer prijsindexatie	5.541	5.541	5.541	5.541

4. Budgettair perspectief

Het budgettair perspectief uit de perspectiefnota 2023 geeft een vrije ruimte in de Algemene reserve aan van € 4,4 miljoen. In de begroting 2023 zijn diverse mutaties op dat perspectief doorgevoerd. De belangrijkste mutatie is de toegenomen provinciefondsuitkering van structureel € 10,95 miljoen die onder punt 2 al aan de orde kwam. Rekening houdend met het onder dat punt opgenomen voorstel voor verhoging van de buffer voor prijsindexatie leidt deze mutatie tot een verbetering van het budgettair perspectief met € 7,2 miljoen.

In aanvulling op deze meevaller zijn diverse andere mutaties verwerkt, waaronder een hogere uitkomst van de personeelskosten als gevolg van de nieuwe CAO. Als gevolg van alle doorgevoerde mutaties stijgt de vrije ruimte in de Algemene reserve naar € 11,7 miljoen. In aanvulling op dit bedrag aan vrije ruimte bevat de Algemene reserve ook het voor de volgende coalitieperiode gereserveerde bedrag van € 50,0 miljoen. De begrotingsaldi in de jaren 2024 tot en met 2027 stijgen met circa € 7 miljoen ten opzichte van de saldi uit het budgettair perspectief van de Perspectiefnota 2023.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de doorgevoerde wijzigingen en het daaruit voortvloeiende budgettaire perspectief.

Budgettaire Perspectief	Algemene reserve	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Stand P-nota 2023	4.439	-	18.804	17.808	12.276
Mutaties begroting					
- Monitor 2022-I	1.443		-49	-52	-50
- Hogere Provinciefondsuitkering		7.207	7.207	7.207	7.207
- Aanvullende reservering CAO en actualisatie reis- en verblijfkostenbeleid		-1.300	-1.100	-1.000	-1.000
- Correctie toegekende indexeringen		-1.559	-1.481	-1.510	-1.502
- Actualisatie kapitaallasten		2.782	2.495	2.792	2.885
- Instandhoudingsbijdrage Voorziening beheer en onderhoud		-45	-46	-50	-52
- Dotatie Voorziening gebiedsexploitatie (TBT)		-186	-189	-193	-197
- Personeelsbudget Ontwikkelopgave					-100
- Personeelsbudget NEO		-584			
- BIJ12		-100	-100	-100	-100
- Actualiseren SVN-leningen		-38	-17	-29	-38
- Actualiseren obligatieportefeuille		-307	-306	-306	-307
- Aframen budget Wet Open Overheid (WOO)				265	265
- Afronding		2	2		
Totaal overige mutaties	1.443	5.872	6.416	7.024	7.011
Beschikbare budgettaire ruimte	5.882	5.872	25.220	24.832	19.287
Mutatie vrije ruimte Algemene reserve	5.872	-5.872			
Nieuw budgettaire perspectief	11.754	-	25.220	24.832	19.287
- Waarvan structureel			18.626	15.163	7.868
- Waarvan incidenteel			6.594	9.669	11.419

Vanaf 2026 was en is er sprake van een lager begrotingssaldo. Dit komt doordat vanaf dat jaar het accres voor het provinciefonds is vastgezet op een nominaal bedrag en doordat de bevrozing van de opschalingskorting in dat jaar vervalt. Beide ontwikkelingen leiden naar verwachting voor ons tot een lager accres van circa € 5 miljoen. Hiermee was al rekening gehouden bij de Perspectiefnota 2023. Overigens zal het accres in 2024 en 2025 naar verwachting nog groeien, waarmee de terugval in 2026, ten opzichte van die jaren, uiteindelijk circa € 20 miljoen zal bedragen.

Alle wijzigingen op het budgettaire perspectief, die in de begroting 2023 zijn verwerkt, kwalificeren wij als niet beïnvloedbaar. Niet beïnvloedbaar in die zin dat ze onontkoombaar zijn en/of voortvloeien uit reeds genomen besluiten. Daarbij past de kanttekening dat voor de gerichte verbreding van de regeling woon-werkverkeer € 0,2 miljoen is opgenomen onder de post 'aanvullende reservering CAO en actualisatie reiskostenregeling'. Dit betreft een beïnvloedbaar onderdeel binnen deze totale post.

De toelichting op de doorgevoerde mutaties vindt u op de site van de begroting, onder 'budgettaire perspectief', dat is opgenomen onder de knop 'Financiën' in de menubalk.

5. Toekomst Provinciale financiën

Het budgettaire perspectief in deze begroting laat vrije ruimte zien in de Algemene reserve en positieve begrotingssaldi voor de jaren 2024 tot en met 2026. Op diverse momenten hebben wij met u gesproken over de toekomst van de provinciale financiën. Daarbij hebben wij er op gewezen dat onze budgettaire positie in de toekomst fundamentele keuzes noodzakelijk maakt. De vrije ruimte in de algemene reserve en de positieve begrotingssaldi in de jaren na 2023 doen niets af aan die constatering. De noodzaak tot het maken van fundamentele keuzes wordt ingegeven door de volgende, al vaker benoemde, factoren:

- Aflopende incidentele budgetten vanuit reserves als gevolg de inmiddels grotendeels uitgegeven Essent-opbrengsten.
- De in de begroting verwerkte afloop van incidentele budgetten ter grootte van € 30 miljoen, die worden ingezet voor incidentele impulsen waarvan continuering door onszelf en door de samenleving vaak als wenselijk wordt gezien.
- Een nog ongedekt deel van de structurele vervangingsopgave voor provinciale infrastructuur.

- Onzekerheden over de inkomsten als gevolg van discussies over de financieringssysteem voor provincies, de herverdeling van het provinciefonds en wijziging van het belastinggebied.

Wij hechten eraan er nogmaals op te wijzen dat de ruimte in het budgettair perspectief in dit licht bezien dient te worden.

6. Investerings

In deze begroting zijn investeringsbudgetten voor het jaar 2023 opgenomen van € 56,1 miljoen. Een toelichting op de investeringen vindt u in de Paragraaf investeringen. De investeringen in de provinciale infrastructuur worden nader gespecificeerd in de Bijlage investeringsprojecten wegen en kunstwerken 2023. Met vaststelling van de begroting autoriseert u tevens de in de begroting opgenomen investeringsbudgetten.

7. Invoering Rechtmatigheidsverantwoording

Als Gedeputeerde Staten zijn wij al staatsrechtelijk en bestuurlijk verantwoordelijk voor de rechtmatigheid. Maar waar het tot op heden de accountant is die hierover verslag uitbrengt, stellen wij met ingang van verslagjaar 2023 zelf een verantwoording op, die opgenomen wordt in de jaarstukken. Het is aan Provinciale Staten om een verantwoordingspercentage te kiezen tussen 0% en 3%. Dit percentage geeft aan vanaf welk bedrag er fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording dienen te worden opgenomen. In overleg met de auditcommissie stellen wij voor om per 2023 de verantwoordingsgrens van 1% te hanteren. Dit is gelijk aan de huidige goedkeuringstolerantie die gebruikt wordt voor de accountantscontrole en de diepgang van de (verbijzonderde) interne controle. Veel provincies kiezen deze lijn overigens. Het geeft tijd en rust om te wennen aan de nieuwe situatie in een jaar van provinciale verkiezingen.

Conclusie

De begroting 2023 geeft invulling aan het coalitieakkoord 2019-2023. De besluitvorming uit de Perspectiefnota 2023 is verwerkt in deze begroting. De begroting vormt bovendien met het huidige budgettair perspectief een opmaat naar de nieuwe coalitieperiode. Wij stellen u daarom voor de begroting 2023 vast te stellen.

Voorstel

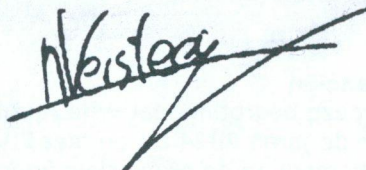
Gelet op het voorgaande stellen wij u voor het besluit te nemen zoals verwoord in Bijlage I.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter, A.P. Heidema

secretaris, N. Versteeg

2
2
9
2
0
2
2
2
1
3
8
0
5
/
0
0
0
0
2
4
0
4

Bijlage I

Ontwerpbesluit nr. PS/2022/1106251

Provinciale Staten van Overijssel,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten d.d. 7 september 2022 kenmerk 2022/0156738

overwegende

besluiten:

1. De bij de perspectiefnota 2023 gevormde buffer voor prijsindexeringen structureel te verhogen van € 4,5 miljoen naar € 8,25 miljoen, vanuit de hogere provinciefondsuitkering van structureel € 10,95 miljoen. En vanuit de gevormde buffer € 2,7 miljoen toe te voegen aan de budgetten voor onderhoud, vervanging en realisatie van provinciale infrastructuur.
2. De begroting 2023, zoals gepresenteerd op de website van de begroting, vast te stellen. Waaronder de volgende punten:
  - a. De mutaties op de reserves, voorzieningen en doeluitkeringen zoals verwerkt in de begroting 2023.
  - b. De mutaties op het budgettair perspectief.
  - c. De investeringskredieten zoals opgenomen in de begroting 2023.
3. De verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording voor 2023 vast te stellen op 1%.

Zwolle,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

griffier,

404N00000\N000N1 01NN

